

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Humiliabit eum, inclinabit se, & cadet cum dominatus fuerit pauperum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

tibus capiendi opus habet. Itaque tempore Antichristi nemo tutus erit in pu-
 bli.co, nec audebit Christum profiteri, sicut nec hodie ante faciem Hæretica
 præunitatis, Atque id forte est, quod toties prædictum est uisionibus & Prophe
 tæ, fugiendū erit
 ut, fugiendū esse Christianos in spelūcas petrarum, & deserta syluarū, Quis ad spelūcas &
 enim tutus erit, quādo hi periclitabuntur, qui nec cogitāt aduersus Antichri-
 stum loqui, & quod forte imprudēter, & ignoranter effuderunt, cogunt, ne
 in de satis indicat, Principes, Reges, Sacerdotes, Religiosos, & quicquid erit
 alicuius nominis a parte Antichristi staturos, dum non nisi pauperem & op-
 pressum memorat ista passurum, Nec esset magna, nec digna Antichristo de-
 ceptio atque tyrannis, si non nobiliorem, & meliorem parte Ecclesiæ in sua stu-
 dia seductam haberet. Regnabit enim in Babylone, ipsaq; Roma, & omnia ua-
 sa desyderabilia, regem, & reginam, & eunuchos, pueros regios, in suam capti-
 uitatē ducet. Sicut figurat captiuitas Babylonica Israelis. Captiuitas
Babylonica
 Id quod sequitur: Rapiet pauperem dum attrahit eum in rethe suum, expli-
 candi gratia dictum uidet, ne quis pauperem rapi intelligeret aliter q̄ dictum
 est. Hoc est, captabunt eum in sermone, si non poterunt inuenire quo eū ma-
 nifeste contra sedem sanctam Antichristi dixisse probent. Non enim de cor-
 porali captione hie loquitur, quam uersus sequens tractabit, sed de spirituali
 (ut dixi) quam per insidias in abscondito parauerūt. Et has insidias, rethe, seu Satis exēplo
rū obuiū est,
 laqueum, uocat. Exemplis ista probaremus pulchre, nisi nostro seculo per se
 abundarent.

Humiliabit eum, inclinabit se, & cadet cum dominatus fue-
 rit pauperum.

Et distinctionis & interpretationis confusio fecit, ut hunc uersum passim
 de casu Antichristi intelligant. Verum Hieronymus sic reddit: Et contractum
 subijciat, & irruet uiribus suis ualenter. Nec male reddidit interpres priorem
 partem, si omittantur pronomina, eum, & se, quæ non sunt in hebræo, inter-
 ponaturq; coniunctio, & (licet propter idiotismum non sit in hebræo) inter
 utrumque uerbum sic: Humiliabit, & inclinabit, scilicet pauperem. Significat
 enim פשיע prius uerbum conterere, infringere, conquassare: posterius פשיע
 inclinare, incuruare, humiliare, ut Reuchlin dicit. Altera pars hebraice sic: Et
 cadet in fortitudinibus suis in pauperes. Quem sensum pene reddidit inter-
 pres, q̄ cadere in fortitudinibus, seu irruere in uiribus, sit præualere, & domi-
 nari: nisi q̄ pro pauperibus, Ioannes Reuchlin putat, dictione composita dici
 congregationem dolentiu, & oppressorum. Vbi Hieronymus aduerbiū, ua-
 lenter posuit. Sicut supra in simili dictione pro pauperibus, robustos trāstulit.
 Sed ad aliud forte respexit uocabulum.
 Est itaq; sensus, ubi Antichristus & excubitores eius, pauperem traxerint in
 rethe suū, & in sermone ceperint, hic nulla misericordia, prius, leuiusq; sit pec-
 catū, negasse deū, & opa & uerba eius, q̄ hanc sedē insidiarū lacessisse: Hic cōte-
 rit, & ad nihilū redigat paup: Hic irruit oibus uiribus in pplm oppressum. Ad
 hanc Antichristi insaniā, q̄cqd sit de Turca, iā diu puenerūt uirtualis, & repræ-
 sentatiuz X iiii

Tyrannis pō
tificum.

sententiæ Ecclesiæ satellite; & adultores, siquidem peccata in deum perpetrata rident, & pro peccatis iam non habent, tãtum abest, ut in ea irruant, ut hic obseruent, ut hic uel millesimam officij sui, aut uirium suarum partem impendant. Caterũ ubi dubites de statutis eius, & an sit mixtus deus & homo, an dominus terrenus mundi, hic si syllaba, uel imprudens, labaris, tractus in rethe contereris, & irruent in te omnibus uiribus, non contenti gladio, & fulminibus latæ sententiæ cum tot maledictionibus, ut uix sufficias perlegere, auxilium etiam brachij secularis, & totius mudi uires inuocantur, tantum gocij est Sedem tyrannicam tueri, ut mihi propheta his uerbis: Irruet uiribus suis, uideatur hanc nostrorum tyrannidem, uel pro Antichristo, uel in Antichristo expressisse. Contra quã, cum uideamus omnes ea tantum quæ sua sunt perditissimis studijs quatere, & ea quæ dei sunt cõtempissime negligere, nõ tamen audemus mutire.

Igitur: Humiliabit, & inclinabit, non de persona Antichristi intelligitur, sed de opere eius tyrannico in pauperes. Sicut & illud: Cadet cum dominatus fuerit, æque uim eius significat. Nam ab hac uiolentia irruedi appellantur Gygantes, Genesis. vj. נִפְלִיִם Niphlim, id est, cadentes, seu irruentes. Quia (inquit) erant uiri potentes in mundo, & famosi (hoc est, tyranni) qui irruerunt, & oppreserunt uir propria pauperes. Sicut & de Nimbroth Genesis. x. dicitur: Iste cœpit esse potens (id est, uiolentus) in terra, & robustus uirator coram domino.

Dixit enim in corde suo, oblitus est deus, auertit faciem suam, ne uideat in finem.

Iterum non hoc dicunt impij (ut aliqui putant) quod arbitrentur deum non esse uindictæ malorum, aut res hominum non curare, cum sub nomine domini omnia perpetrent. Sicut Christus Matthei, xxiiij. prædixit: Multi uentur in nomine meo: sed quod tam securi sint, adeoq; sine timore dei, ut deũ arbitrentur oblitum esse pauperum, & pro se, contra pauperes stare, ut uersus sequens indicat, dicens: Ne obliuiscaris pauperum. Nec solum oblitum, sed etiam abscondisse, & auertisse ab eis faciem, ut nunquam in æternum sit respecturus ad eos. Quanquam sint reuera hodie quamplurimi, qui non credunt animam immortalem, & retributionem futuri iudicij. Hanc insignem obstinationem, & induratam præsumptionem impiorum hoc uersu arguit, Quia pios ad blasphemiam spiritum prouocant. Sicut Christo in cruce dixerunt: Si filius dei est, liberet eum, si uult. Non enim satis habent pios perdidisse, insuper blasphemantes, & insultantes diuini auxilij desperationem obijciunt, aut saltem præsumunt. De quo psalmo. iij. latius, Atque hic finis & ultimum est, quod impij possunt, ideo nunc sequitur alia pars psalmi, in quo pro pijs contra impios orat, & prophetat, dicens:

Exurge domine deus & exaltetur manus tua, Ne obliuiscaris pauperum.

Dicunt impij te pauperum obliuisci: At tu exurge, & exalta potentiam tuam, qua